

«ՄԱՐԴԻԳՅԱՆ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ԿԱՐՃԱԺԱՄԿԵՏ ԱՊԱՍՏԱՆՈՒՄ ԵՎ ՃԳՆԱԺԱՄԱՅԻՆ ՄԻՋԱՄՏՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳԻՐ

1.	Ծրագրի նպատակը	«Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության և Հայ օգնության ֆոնդի «Մարդիգյան երեխաների պաշտպանության կենտրոն» հիմնադրամի միջև համագործակցության մասին» հուշագրի համաձայն, Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության, մարզպետների աշխատակազմերի առողջապահության և սոցիալական հարցերի վարչության, Միասնական սոցիալական ծառայության տարածքային կենտրոնների, Ինսամակալության և հոգաբարձության մարմինների, Տեղական ինքնակառավարման մարմինների, Մարդու իրավունքների պաշտպանի գրասենյակի, հասարակական կազմակերպությունների և այլ կառույցների կողմից ուղղորդման, «ԹԵԺ ԳԻԾ» ծառայության ահազանգերի, ինչպես նաև ծնողների, այլ խնամողների դիմումների, և երեխայի անձամբ դիմելու պարագայում բռնության ենթարկված, անապաստան, լքված, կրթությունից և այլ հանրային ծառայություններից դուրս մնացած, ինչպես նաև տրավմատիկ տարաբնույթ իրադարձությունների՝ ներառյալ տեղահանության հետևանքով հոգեհուզական խնդիրներ ունեցող երեխաներին, նրանց ծնողներին կամ այլ օրինական ներկայացուցիչներին «ճգնաժամի միջամտության» ծառայությունների մատուցում, բարդացած խնդիրների պարագայում ժամանակավոր ապաստանում և երեխաների պաշտպանությամբ զբաղվող մասնագետների և խնամատար ծնող կամ որդեգիր դառնալու ցանկություն ունեցող անձանց կարողությունների զարգացում: Ճգնաժամի միջամտությունն իրականաց-
----	----------------	--

		վում է երեխաների համար՝ ներկենտրոնային (շուրջօրյա խնամք) և արտակենտրոնային ծառայությունների միջոցով, իսկ ծնողների հետ սոցիալ-հոգեբանական աշխատանքը՝ թերապևտիկ հանդիպումների միջոցով:
2.	Ծրագրի բարեգործական որակման նպատակը	Օգտվել Հայաստանի Հանրապետության հարկերի, տուրքերի, պարտադիր վճարների գծով օրենքով սահմանված արտոնություններից:
3.	Բարեգործը	Հայ օգնության ֆոնդ (630 երկրորդ պողոտա, Նյու-Յորք, ԱՄՆ)
4.	Ծրագիրը կատարողը	«Մարդիգյան երեխաների պաշտպանության կենտրոն» հիմնադրամ (Հայաստանի Հանրապետություն, քաղ. Երևան, Կ. Ույնեցու փողոց 64, ՀՎՀՀ՝ 01009295)
5.	Ծրագրի իրականացման վայրը և բնագավառը	Իրականացման վայրը՝ Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տարածքը Բնագավառը՝ սոցիալական
6.	Ծրագրի բյուջեն	140,005,000 դրամ
7.	Բարեգործություն ստացողը	Բարձր սոցիալական ռիսկի ներքո գտնվող՝ անապաստան, խնամազուրկ, լքված, բռնությունների զոհ, կրթությունից դուրս մնացած, երեխաները, ինչպես նաև անչափահաս հղի դեռահասները, հուզական, վարքային խնդիրներ ունեցող երեխաները և նրանց ընտանիքները, ինչպես նաև Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունից բռնի տեղահանված այն երեխաները և նրանց ընտանիքները, որոնք արագ միջամտության և աջակցության կարիք ունեն: Ներկենտրոնային ծառայությունների շրջանակներում կսպասարկվի մոտ 300 երեխա և աշխատանք կտարվի նրանց ծնողների հետ, միջին հաշվով մոտ 500 ծնող, խնամակալ և խնամատար կամ խնամատար ծնող դառնալու ցանկություն ունեցող անձ (հաշվի առնելով, որ ոչ բոլոր երեխաներն ունեն երկու ծնող), ինչպես նաև խնամատարության տրված 100 երեխա և նրանց խնամքն իրականացնող մոտ 200 խնամատար ծնող: Արտակենտրոնային ծառայությունների շրջանակներում ծառայությունից կօգտվի մոտ 2500 երեխա և ավելի քան 2000 ծնող, խնամակալ և խնամատար ծնող, մոտ 200 մասնագետ: Ակնկալվում է, որ տարվա ընթացքում ծառայություններ

		կստանան մինչև 5800 շահառու (երեխա, ծնող, խնամակալ, խնամատար ծնող, երեխաների պաշտպանությամբ զբաղվող մասնագետ):
8.	Ծրագրի իրականացման տևողությունը	2026 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2026 թվականի դեկտեմբերի 31-ը
9.	Միջոցառումների նկարագրությունը և ժամկետները, անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների ծավալը	1. 2026 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2026 թվականի դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածում նախատեսվում է իրականացնել կյանքի դժվարին վիճակում գտնվող և հրատապ միջամտության կարիք ունեցող երեխաների սոցիալական, հոգեբանական, բժշկական, սոցիալ-մանկավարժական և մասնագիտական այլ աջակցության, խնամքի և օգնության կազմակերպում՝ «Կարճաժամկետ ապաստանում», «Թեժ գիծ», «Արտակենտրոնային աջակցություն», «Խնամատարության մոդելի աջակցող», «Անչափահաս հղիների աջակցություն» ծառայությունների միջոցով: Առավել բարձր ռիսկի ներքո և կյանքի ու զարգացման համար վտանգավոր պայմաններում գտնվող երեխաները ժամանակավորապես ապաստանվում են Կենտրոնում և ստանում 7/24 հոգածություն, խնամք, պաշտպանություն, սոցիալ-հոգեբանական, առողջապահական, իրավական ծառայությունները, իսկ խոցելի և քրոնիկ կերպով ռիսկային պայմաններում հայտնված երեխաների համար կազմակերպվում է անմիջապես իրենց համայնքում և ընտանիքում: Աջակցությունը ներառում է աշխատանք երեք մակարդակներում՝ անհատականացված աշխատանք երեխայի հետ, ընտանեկան թերապիա՝ ընտանիքի անդամների հետ, համայնքային աշխատանք՝ սոցիալական միջավայրի հետ: Հոլիստիկ մոտեցմամբ այս աշխատանքը ներառում է երեխայի/ընտանիքի իրավիճակի բազմամասնագիտական գնահատում, անհատական աշխատանքի պլանի ստեղծում, միջամտության պլանի ստեղծում և իրագործում, մոնիթորինգ և վերանայումներ՝ ըստ անհրաժեշտության: Այս աշխատանքը իրականացնում է երեխայի ծագման համայնքի Միասնական Սոցիալական Ծառայության Տարածքային Կենտրոնների և համայնքային սոցիալական աշխատողների հետ համագործակցությամբ: Ծառայությունները մատուցվելու են երեք մոտեցմամբ՝ անմիջապես Կենտրոնում՝ 24-ժամյա ապաստանման, Կենտրոնում՝ առանց ապաստանման, արտագնա՝ անմիջապես երեխայի ընտանիքում կամ ցերեկային կենտրոններում:

		Ներկենտրոնային ծրագրի շահառու երեխաները ստանում են ծառայությունների ամբողջ փաթեթը՝ խնամք (հիգիենա, հագուստ, սնունդ), սոցիալ հոգեբանական աջակցություն, առողջապահական (տեղում կամ ստացիոնար բուժ. հաստատությունում), կրթական, մշակութային, մասնագիտական կողմնորոշման աջակցություն, թերապևտիկ ծառայություններ՝ հաղթահարելու բռնարարքների, լքումների և այլ վնասող վերաբերմունքի պատճառով առաջ եկած տրավմաները: Զգնաժամային միջամտության շրջանակներում ծառայությունների մատուցումը տևում է միջինը մեկ ամիս, անհրաժեշտության դեպքում՝ խնդրի յուրահատկություններից և երեխայի/ընտանիքի կարիքներից ելնելով, մինչև 6 ամիս և ավելի՝ համապատասխան հիմնավորմամբ: Արտակենտրոնային ծառայությունների միջոցով երեխան/ընտանիքը սպասարկվում են տեղում, իրենց ընտանիքում և համայնքում, մասնագետները իրենց աշխատանքը իրականացնում են անմիջապես երեխայի ընտանիքում: Այս դեպքում երեխան ստանում է իր կարիքներին համապատասխան, բոլոր վերը հիշատակված ծառայությունները՝ բացառությամբ ապաստանմանն առնչվող ծառայությունների: Մասնագետները տեղում համախմբում են բոլոր այն կառույցներին և ծառայություններին, որոնք առնչվում են տվյալ ընտանիքի հետ, համագործակցելով Միասնական Սոցիալական Ծառայության Տարածքային Կենտրոնների հետ կազմակերպում դեպքերի քննարկումներ՝ օգնելու երեխային/ընտանիքին՝ հաղթահարելու ստեղծված ռիսկային իրավիճակը: Սոցիալ-հոգեբանական աջակցություն տրամադրելու նպատակով երեխաների ծնողների հետ կապ է պահպանվում 3-6 ամիս տևողությամբ՝ հեռախոսային կամ թերապևտիկ ու տեղեկատվական հանդիպումների միջոցով: Երեխաները Կենտրոն են ուղղորդվում Հայաստանի Հանրապետության բոլոր բնակավայրերից՝ առանց տարածքային սահմանափակումների: Ծախսերը ներառում են երեխաների խնամքի, հիգիենայի, դեղորայքի, սննդի, հագուստի, դպրոցական կրթության, առողջապահական հարցերի կազմակերպման, տուն այցերի, երեխաների տեղափոխման (ներառյալ արտադասարանային զբաղմունքների, հոբիների զարգացման, լրացուցիչ հմտությունների զարգացման, և այլն), օրվա զբաղվածության կազմակերպման, արտակենտրոնային մշակութային և արտադասարանային
--	--	---

		միջոցառումների կազմակերպման, շենքի պահպանության, կոմունալ-կենցաղային և այլ տնտեսական, ինչպես նաև խնամող, մասնագիտական, ադմինիստրատիվ և սպասարկող անձնակազմի աշխատավարձերն ու սահմանված հարկերը: 2. Նախատեսվում է 2026 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2026 թվականի դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածում «Մարդիգյան երեխաների պաշտպանության կենտրոն» հիմնադրամի շահառու երեխաների համար իրականացնել ընդհանուր 140,005,000 դրամ արժեքով Ծրագիր, որն ըստ եռամսյակների բաշխվելու է հետևյալ կերպ՝ առաջին եռամսյակ՝ 35,001,250 դրամ, երկրորդ եռամսյակ՝ 35,001,250 դրամ, երրորդ եռամսյակ՝ 35,001,250 դրամ և չորրորդ եռամսյակ՝ 35,001,250 դրամ, որից՝ ա. սննդի ձեռքբերում՝ 12,000,000 դրամ՝ բ. բժշկական սպասարկում/դեղորայքի, մանկական հագուստի, հիգիենիկ, դպրոցական և այլ պարագաների ձեռքբերում՝ 6,800,000 դրամ, գ. կոմունալ ծառայություններ՝ 7,931,000 դրամ, դ. շահառուների սպասարկմանն անհրաժեշտ տրանսպորտային ծառայությունների, վառելիքի, ավտոմեքենաների տեխնիկական սպասարկման ու ընթացիկ վերանորոգման ծառայությունների ձեռքբերում՝ 3,000,000 դրամ, ե. վարչական աշխատակազմի աշխատավարձ՝ 13,750,000 դրամ, զ. կապի և հեռահաղորդակցության ծառայություններ՝ 974,000 դրամ, է. շահառուների հետ տարվող խնամքի և սոցիալ-հոգեբանական աշխատանքների իրականացում (մասնագետների աշխատավարձ)՝ 91,050,000 դրամ, ը. գրասենյակային պիտույքների, համակարգչային տեխնիկայի, սարքավորումների և պարագաների ձեռքբերում՝ 500,000 դրամ, թ. մասնագիտական աշխատակազմի վերապատրաստման ծախսեր՝ 1,000,000 դրամ, ժ. շենքի պահպանման /սպասարկման ծախսեր/ տնտեսական/ կենցաղային ապրանքների ու պարագաների ձեռքբերում՝ 3,000,000 դրամ:
--	--	--

10.	Ձեռք բերվող (ներմուծվող) ապրանքների ու ծառայությունների համառոտ նկարագիրը, ծավալները և նախատեսվող գինը	1) էլեկտրական էներգիայի ծառայությունների ձեռքբերում՝ 3,500,000 դրամ. 2) բնական գազի ծառայությունների ձեռքբերում՝ 3,500,000 դրամ. 3) գազասպառման համակարգի տեխնիկական սպասարկման ծառայությունների ձեռքբերում՝ 121,470 դրամ. 4) ջրամատակարարման և ջրահեռացման ծառայությունների ձեռքբերում՝ 1,000,000 դրամ. 5) հեռախոսակապի և էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայությունների ձեռքբերում՝ 974,000 դրամ. 6) սննդի և շալցված ջրերի ձեռքբերում՝ 12,000,000 դրամ. 7) գրասենյակային պիտույքների, համակարգչային տեխնիկայի, սարքավորումների և պարագաների ձեռքբերում՝ 500,000 դրամ. 8) բժշկական սպասարկում/դեղորայքի, մանկական հագուստի, կոշիկի, հիգիենիկ, դպրոցական և այլ պարագաների ձեռքբերում՝ 6,800,000 դրամ. 9) ավտոմեքենայի տեխնիկական սպասարկման և վառելիքի ձեռքբերում՝ 3,000,000 դրամ:
11.	Ծրագրի իրականացման հետ կապված կազմակերպական ծախսերը	Կազմակերպական ծախսերը կազմելու են 18,224,000 դրամ՝ ծրագրի ընդհանուր բյուջեի 13,3 %-ը՝ 1) վարչական աշխատակազմի աշխատավարձ՝ 13,750,000 դրամ. 2) կապի և հեռահաղորդակցություն ծառայությունների ձեռքբերում՝ 974,000 դրամ. 3) շենքի պահպանման /սպասարկման ծախսեր/ տնտեսական/կենցաղային ապրանքների ու պարագաների ձեռքբերում՝ 3,000,000 դրամ. 4) գրասենյակային պիտույքների, համակարգչային տեխնիկայի, սարքավորումների և պարագաների ձեռքբերում՝ 500,000 դրամ:
12.	Համագործակցությունը պետական կառավարման, տեղական ինքնակառավարման մարմինների, այլ կազմակերպությունների հետ	Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի, Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի և սոցիալական հարցերի, Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություններ, Մարզպետների աշխատակազմերի առողջապահության և սոցիալական հարցերի վարչություն, Միասնական սոցիալական ծառայության տարածքային բաժիններ, Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ, Խնամակալության և հոգաբարձության մարմիններ,

		Մարդու Իրավունքների Պաշտպան, միջազգային կազմակերպություններ, հասարակական կազմակերպություններ:
13.	Ծրագրի արդյունավետության նկատմամբ վերահսկողության մեխանիզմների նկարագրությունը	Վերահսկողությունն իրականացվելու է Հայ օգնության ֆոնդի Նյու Յորքի և հայաստանյան գրասենյակների, «Մարդիկյան Երեխաների պաշտպանության կենտրոն» հիմնադրամի Խորհրդի կողմից: Հիմնադրամը Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի հունվարի 16-ի N 66-Ն որոշմամբ հաստատված բարեգործական ծրագրերը բարեգործական որակելու և գրանցելու կարգի 25-րդ կետով սահմանված կարգով կներկայացվեն տեղեկություններ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՓՈԽՎԱՐՉԱԳԵՏ

Տ. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ